

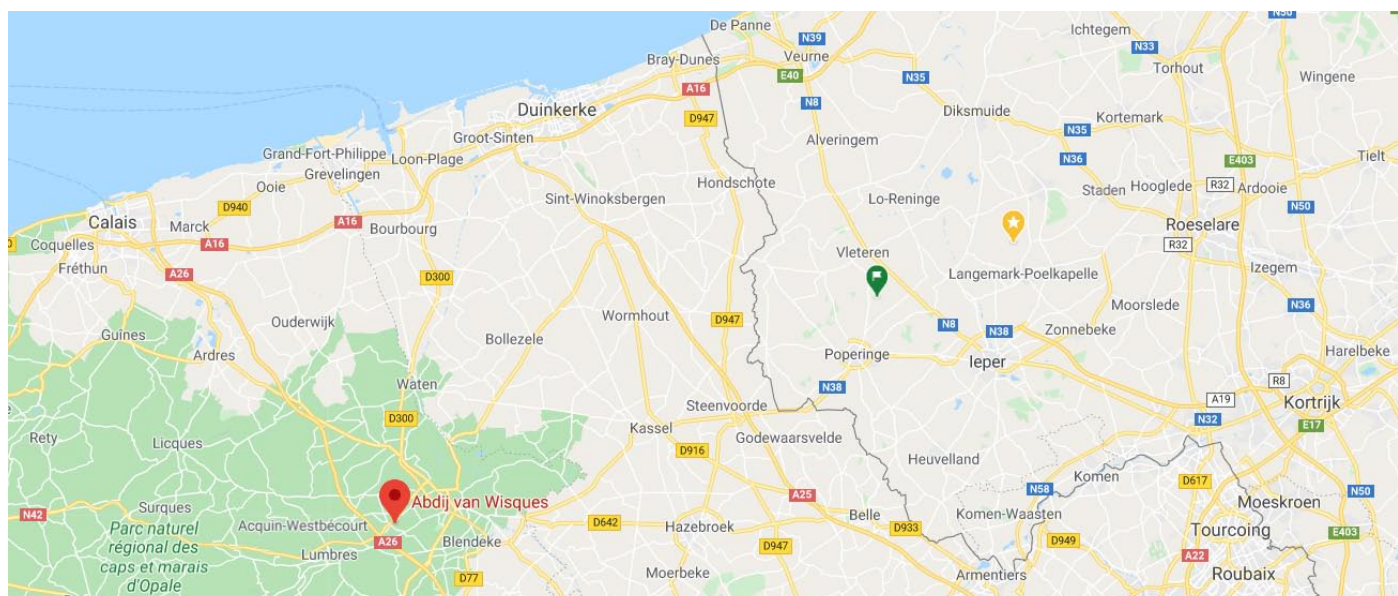
Oltid ievers...

Wisques (Frankrijk)

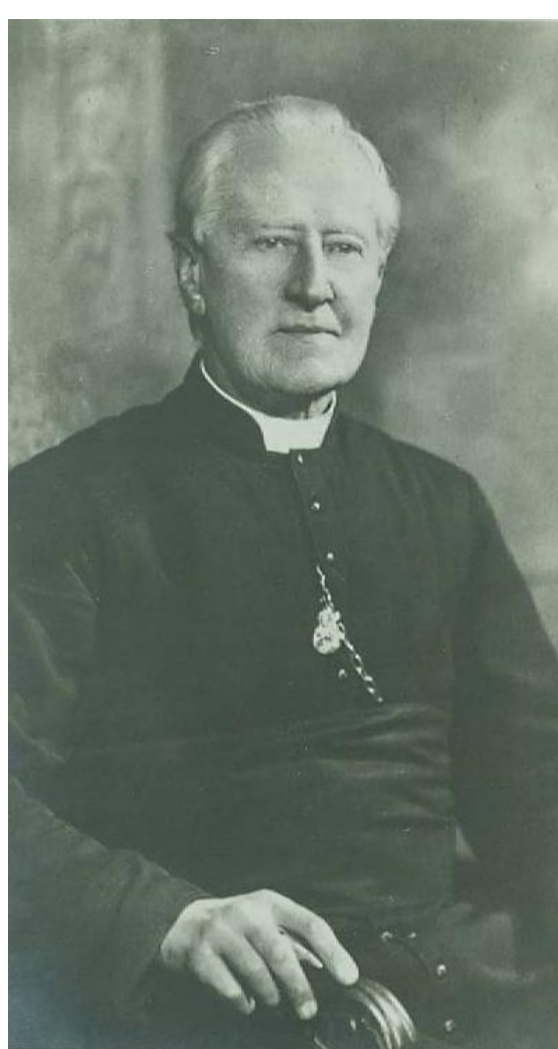
50°43'21 N | 2°11'24 O

Het verhaal van Camiel Delaere

°Hulste 15 mei 1860 - † Sint-Andries-Brugge 18 december 1936

De

Camiel Delaere werd geboren te Hulste op 15 mei 1860. Hij was de oudste van zes uit het tweede huwelijk van Désiré Delaere, in de volksmond *Diske*, en Henriette Vroman. Vader Désiré was 'koolkapper', zo noemde men toen vaak een groentekweker en -handelaar. Rond de eeuwwisseling was *Diske* op Hulstedorp komen wonen, daar waar later de fotografen Eric en Alex zich zouden vestigen en waar nu (2020) een nieuwe woning opgetrokken wordt. Toen vader Désiré in 1906 stierf was Camiel principaal of directeur van het Sint-Amands-college in Kortrijk. Twee jaar later werd Camiel Delaere benoemd tot pastoor van de Sint-Pieterskerk in Ieper. Kort na zijn aanstelling begon hij met de restauratie van de Sint-Pieterskerk. Hij zal nooit gedacht hebben dat hij in 1919 een tweede keer zou moeten herbeginnen met het restaureren en herbouwen en dit niet alleen voor zijn Sint-Pieterskerk, maar ook voor de kathedraal en andere kerkelijke gebouwen in Ieper.

In november 1914 deden de Duitsers een poging om Ieper in te nemen. De stad had verschrikkelijk te lijden onder de aanhoudende bombardementen. Daarbij werden de eeuwenoude lakenhallen en de Sint-Maartenskathedraal volledig verwoest. Het hoeft niet gezegd dat ook de bevolking verschrikkelijk leed onder de beschietingen. *[Meer over de Eerste Wereldoorlog te Ieper: zie groen kader]*

Na de Tweede Slag om Ieper was de stad herschapen in een complete ruïne. Pastoor Delaere vatte het plan op om weeskinderen maar ook kinderen die door omstandigheden geïsoleerd leefden in deze zo fel geteisterde stad te evacueren naar een veilige plek. Begin maart 1915 kreeg hij het voorstel van graaf Etienne de Beaumont du Valée, een Parijse mecenas, om voor de Ieperse kinderen een kasteel in Normandië ter beschikking te stellen en een deel van de kosten te betalen.

Enkele dagen later had Camiel Delaere een gesprek met de burgemeester van St.-Omer in verband met het oprichten van deze schoolkolonie. De dag nadien had Delaere een ontmoeting met een Amerikaans minister die enkele ziekenhuizen aan het front inspecteerde. De minister stelde voor om de kinderen naar Amerika over te brengen met de verzekering dat ze niets zouden tekort komen. Delaere kon zich niet verzoenen met dit voorstel maar overtuigde de minister om zijn project financieel te steunen. In Wisques werd voor de meisjes opvang gevonden in de voormalige monnikenabdij Saint-Pierre de Solesme (Le Grand Château). Op 26 maart 1915 vertrokken de eerste zes meisjes naar de schoolkolonie. Het aantal kinderen steeg kort daarna tot 99. Graaf Etienne de Beaumont zorgde voor de inrichting en de organisatie, "l'Appui Belge" uit Parijs voor de kledij. In Wisques was er gedurende enkele weken ook een crèche met 26 baby's die daarna verhuisde naar Caëstre. Priester Declercq was er verantwoordelijke terwijl pastoor Delaere in Ieper de leiding nam over een groep vrijwilligers voor brandbestrijding, verzorging van gekwetsten en zieken met daarbij de tyfuslijders. Vanaf begin 1915 werd de overgebleven bevolking immers met deze epidemie gekweld. Op 9 mei 1915, Ieper werd dan op bevel van de Britten volledig geëvacueerd, nam pastoor Delaere de leiding in Wisques over. Daarnaast was hij mee verantwoordelijk voor de opvang van weesjongens in het nabijgelegen Wizernes. Gedurende de oorlog ging hij onder militaire bescherming nog verschillende keren naar Ieper terug om alsnog zoveel mogelijk waardevolle kunstwerken en documenten te redden. Na de oorlog keerde hij naar het verwoeste Ieper terug waar hij op 12 februari tot deken werd benoemd. Hij hielp intensief mee aan de wederopbouw, in het bijzonder van scholen en kerkelijk erfgoed. Hij nam ontslag in 1928 en trok zich terug in het Wezenhuis voor Meisjes dat hij na de oorlog van Wisques naar Sint-Andries-Brugge had overgebracht. Hij overleed er op 18 december 1936. In Ieper is er een straat naar hem genoemd en in de Sint-Maartenskathedraal, rechts aan de ingang, bevindt zich zijn imposante tombe waarvoor 17e-eeuwse sculpturen van Artus Quellinus de Jonge zijn gebruikt. Dit bewijst dat de Ieperlingen de merites van Hulstenaar Camiel Delaere volop naar waarde wisten te schatten.

Op 4 augustus 1914 viel het Duitse leger België binnen en brak de hel los. Al gauw werd België overrompeld door de Duitsers. Op 29 oktober 1914, met het opendraaien van de IJzersluisen aan de Ganzepoot te Nieuwpoort, werd de oorlog een stellingenoorlog en bleef de strook ten westen van de IJzer gedurende de rest van de oorlog vrij van de bezetter. De strook van Boezinge tot aan de kust werd door de Belgen verdedigd. Ten zuiden van Boezinge: Ieper en verder zuidwaarts tot Bethune en verder werd de verdediging waargenomen door troepen van de Common Wealth (Engelsen, Ieren, Canadezen, Australiërs en Nieuw-Zeelanders) en het Franse leger. Op 21 oktober probeerden de Duitsers voor de eerste maal Ieper te veroveren. Ieper werd verdedigd door doorgewinterde Engelse beroepssoldaten. De Duitsers wonnen geen meter grond en verloren bijna al hun manschappen. In de Tweede Slag om Ieper van 17 april tot 25 mei werd voor het eerst chloorgas gebruikt maar deze slag levert weinig terreinwinst op voor de Duitsers. Tijdens die slag besluiten de Engelsen om de bevolking van Ieper volledig te evacueren. De Derde Slag om Ieper, ook wel de slag van Passendale genoemd, werd ingezet op 31 juli 1917 door de Engelsen. Tijdens deze slag, die duurde tot 10 november 1917, vielen naar schatting zo'n 400.000 doden en gewonden. De Vierde slag om Ieper werd ingezet door de Duitsers op 1 maart 1918. Na nog enkele offensieven aan de Marne was het toen al duidelijk dat de Duitsers aan de verliezende hand waren. Dit leidde tot de wapenstilstand op 11 november 1918.

Groepsfoto van het weeshuis voor meisjes te Wisques. Links pastoor Camiel Delaere.

Weesmeisjes op het binnenplein van het kasteel van Wisques

Voor meer: bezoek de site: <https://oorlogskantschool.wordpress.com/tussen-het-front-en-de-zee/>

[SH]

© www.hulste.info - 2020

[disclaimer]